

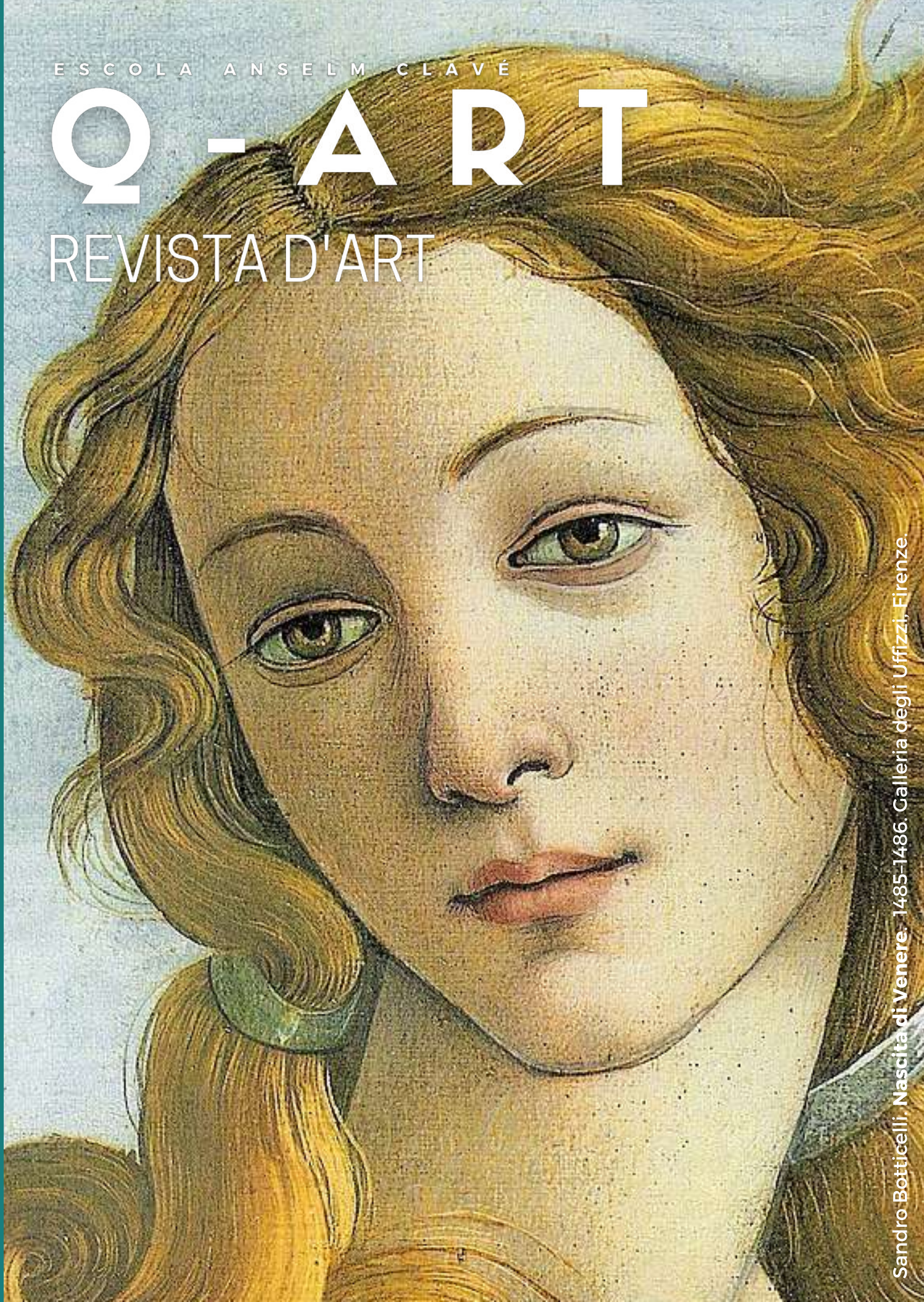
anselm clavé

ESCOLA ANSELM CLAVÉ

Q - ART

REVISTA D'ART

Núm.23. Any 5. Mollet del Vallès, maig de 2025.

Sandro Botticelli, Nascita di Venere. 1485-1486. Galleria degli Uffizi, Firenze.

Q-ART

03 Presentació

04 ARQUITECTURA RENAIXENTISTA

05 Filippo Brunelleschi

07 Michelozzo

09 Leon Battista Alberti

11 Mauro Codussi

13 Donato Bramante

15 Giovanni Antonio Amadeo

17 Giulio Romano

19 Andrea Palladio

21 Giorgio Vasari

23 Francisco de Mora

25 ESCULTURA I PINTURA RENAIXENTISTES

26 Anunciació

28 David

30 Naixement de Venus

32 La Verge de les roques

34 Desposoris de la Verge

35 Moisès

37 Sepulcre dels Reis Catòlics

39 Judici Final

41 Perseu

43 Carles V i el Furor

PRESENTACIÓ

Amb aquest nou número de la revista Q-ART, l'alumnat de l'Escola Anselm Clavé de Mollet del Vallès continua el seu viatge apassionat pel món de l'art. Aquesta vegada, però, el trajecte ens transporta a una època de gran esplendor i transformació: el Renaixement, un moment en què Europa es va redescobrir a si mateixa a través del pensament, la ciència i, sobretot, l'art.

El Renaixement va marcar una nova manera d'entendre el món i la humanitat. La raó, l'harmonia, la proporció i l'estudi de la natura van esdevenir els nous pilars del coneixement. Els artistes ja no treballaven només per glorificar allò diví, sinó també per comprendre i expressar la bellesa de l'ésser humà. Aquesta nova mirada es reflecteix en cada pedra tallada, en cada traç de pinzell, en cada edifici projectat.

A les pàgines que segueixen, hi trobareu una mostra del treball acurat i rigorós de l'alumnat, que ha aprofundit en grans figures de l'arquitectura renaixentista com Filippo Brunelleschi o Leon Battista Alberti, responsables de redefinir l'espai urbà i els conceptes de simetria i perspectiva en l'arquitectura. Les seves obres són analitzades des de la mirada crítica i detallada que caracteritza la Q-ART.

L'exploració ha anat molt més enllà: l'alumnat ha estudiat i comentat escultures fascinants com el Moisès de Michelangelo, una obra carregada de força espiritual i tensió emocional, i el dramàtic Perseu de Benvenuto Cellini, que capta el moment triomfal i violent de la mitologia clàssica amb una tècnica escultòrica impressionant. Aquests comentaris reflecteixen no només el domini tècnic dels artistes, sinó també la capacitat de l'alumnat per interpretar formes i significats.

En l'àmbit pictòric, les anàlisis de "L'Anunciació" de Fra Angelico —delicada, mística, plena de llum i serenitat— i de "La Verge de les Roques" de Rafael, amb la seva composició equilibrada i la seva subtil expressivitat, ens apropen a l'essència d'una pintura renaixentista que combina el sentit simbòlic amb l'observació precisa del món natural.

Aquest número de Q-ART no només recull informació; reflecteix un procés educatiu profund on l'art és el fil conductor del pensament crític, de l'expressió personal i de la descoberta col·lectiva. És un homenatge al passat i, alhora, una invitació a continuar creant des del present.

Us convidem, doncs, a deixar-vos endur per aquestes pàgines com qui travessa les sales d'un museu viu: ple de veus, de preguntes i de mirades que connecten Mollet amb Florència, i l'Anselm Clavé amb les grans obres del Renaixement.

Benvingudes i benvinguts a aquest nou número de la Q-ART.

Una revista feta amb el cap, el cor i la mà. Com ho faria qualsevol artista del Quattrocento.

ARQUITECTURA RENAIXENTISTA

FILIPPO BRUNELLESCHI

1377-1446

Filippo di Ser Brunellesco Lippi, conegut com Filippo Brunelleschi, va ser un arquitecte, enginyer, escultor, matemàtic i dissenyador florentí. Va ser una figura fonamental del Renaixement i és conegut sobretot per la cúpula de la catedral de Santa Maria del Fiore, a Florència, una obra que va marcar un abans i un després en l'arquitectura. Nascut a Florència, era fill de Brunellesco di Lippo, un notari florentí, i Giuliana Spini. Va rebre una educació excel·lent que incloïa coneixements de matemàtiques, geometria i òptica, que posteriorment li serien molt útils en la seva carrera. Des de jove, va desenvolupar un interès per l'art i la tècnica, començant la seva formació en un taller d'orfebreria on va aprendre tècniques de fosa de metalls i ús d'eines. L'any 1404 es va inscriure a l'Arte della Seta com a orfebre.

El 1401 va participar en el concurs per dissenyar la segona porta de bronze del Baptisteri de Florència. Va guanyar el primer premi juntament amb Lorenzo Ghiberti, però, a causa de la seva rivalitat, Brunelleschi va renunciar al projecte. Entre 1402 i 1404, Brunelleschi va viatjar a Roma amb Donatello per estudiar les ruïnes de l'antiga Roma, una experiència que va ser decisiva per al seu desenvolupament com a arquitecte. Durant aquest període, va adquirir un coneixement profund sobre l'arquitectura romana, les proporcions i la construcció.

Els seus profunds coneixements matemàtics i el seu entusiasme per la ciència van facilitar-li el camí en l'arquitectura, a més de portar-lo fins a invenció de la perspectiva cònica i a la de la perspectiva lineal amb un únic punt de fuga, una tècnica que va revolucionar la representació de l'espai en la pintura i l'arquitectura. Ell va ser l'iniciador de l'arquitectura d'estil renaixentista, caracteritzat per ser un moment de ruptura respecte a l'estil precedent que era l'arquitectura gòtica, i com també feien altres escultors renaixents, va buscar la seva inspiració en exemples de escultura i arquitectura que havien superviscut a Florència, en la regió de la Toscana i a Roma de l'art clàssic que es considerava el model més perfecte de les Belles Arts.

OBRES DESTACADES DE FILIPPO BRUNELLESCHI

**Cupola de Santa Maria dei
Fiore (1420-1436).** Florència,
Itàlia.

Capella dei Pazzi (1429-1434)
Florència, Itàlia

**Basilica di Santo Spirito
(1444).** Florència, Itàlia

**Basilica di San Lorenzo
(1422-1446)**
Florència, Itàlia

**Rotona de Brunelleschi.
(1419-1444).**
Florència, Itàlia

**Ospedale degli Innocenti.
(1419-1444).**
Florència, Itàlia

MICHELOZZO

1396 -1472

Michelozzo di Bartolomeo no només va ser un arquitecte talentós, sinó també un home que va viure en el centre neuràlgic del Renaixement florentí, relacionant-se amb alguns dels personatges més influents de la seva època. Va néixer el 1396 a Florència, una ciutat que en aquell moment bullia amb noves idees artístiques i humanistes. Des de jove, va demostrar habilitats per a l'escultura i l'arquitectura, cosa que el va portar a treballar al taller de Lorenzo Ghiberti, un dels grans artistes del moment.

Però la seva gran oportunitat va arribar quan es va convertir en l'arquitecte de confiança de Cosme de Mèdici, un dels homes més poderosos de Florència. Michelozzo no només va dissenyar edificis per a ell, sinó que també el va acompanyar en el seu exili a Venècia quan els Mèdici van ser expulsats temporalment de la ciutat.

Quan Cosme va recuperar el poder, Michelozzo va ser clau en la construcció del Palau Medici-Riccardi, una obra que va marcar un abans i un després en l'arquitectura urbana. Però no només dissenyava palaus per a l'elit, també va treballar en monestirs i biblioteques, com la de San Marco. Es diu que era un home meticulós, pràctic i que preferia la funcionalitat sobre l'ostentació, fet que el diferenciava d'altres arquitectes més agosarats com Brunelleschi.

Al llarg de la seva vida, Michelozzo es va mantenir fidel al seu estil: sobri, equilibrat i eficient. Va morir el 1472, deixant un llegat que va influir en generacions posteriors d'arquitectes. Encara que el seu nom no sempre és el primer a ser mencionat quan es parla del Renaixement, sens dubte va ser una peça clau en la transformació de Florència en la bressol de l'arquitectura renaixentista

OBRES DESTACADES DE MICHELOZZO

Convento del Bosco ai Frati
(1420-1427) Scarpèria, Itàlia.

Biblioteca de San Giorgio Maggiore
(1433) Venècia, Itàlia.

Púlpit exterior de la catedral
(1528 - 1538) Prato, Itàlia.

Convent de San Marco
(1436-1444) Florència, Itàlia.

Palazzo Médici Riccardi
(1444-1464) Florència, Itàlia.

Reforma de la Santíssima Anunciació
(1444) Florència, Itàlia.

LEON BATTISTA ALBERTI

1404-1472

Leon Battista Alberti va ser un arquitecte, matemàtic, humanista, poeta i teòric del Renaixement italià. Va néixer a Gènova el 1404 en una família noble florentina exiliada. Va estudiar a Pàdua i Bolonya, on es va formar en dret, literatura i filosofia, però el seu principal interès sempre va ser l'art i l'arquitectura.

El seu tractat "De re aedificatoria", inspirat en "De architectura" de Vitruvi, va establir principis clau per a l'arquitectura clàssica i va influir profundament en arquitectes posteriors. Alberti defensava la idea que l'arquitectura havia de basar-se en proporcions matemàtiques per assolir bellesa i harmonia. Entre les seves obres més destacades es troben la façana de Santa Maria Novella a Florència i l'Església de Sant Andreu a Màntua, exemples de la integració de l'harmonia clàssica amb la funcionalitat moderna.

A més de la seva contribució arquitectònica, Alberti va escriure sobre pintura en "De pictura", on va teoritzar sobre la perspectiva lineal, considerant-la essencial per representar la realitat amb precisió. També va tractar temes com escultura, gramàtica i criptografia, demostrant una gran versatilitat intel·lectual. Va defensar la idea de l'artista com a intel·lectual i no només com a artesà, donant un nou estatus a la figura de l'artista en el Renaixement.

Va defensar la idea de l'artista com a intel·lectual i no només com a artesà, donant un nou estatus a la figura de l'artista en el Renaixement. Alberti també va ser un pioner en la concepció de l'urbanisme, proposant idees per a la planificació de ciutats més ordenades i harmonioses segons els principis clàssics.

La seva influència va ser clau en la difusió dels ideals humanistes, que promovien la unió entre teoria i pràctica. El seu llegat ha perdurat al llarg dels segles, consolidant-lo com una figura essencial del Renaixement, comparable a mestres com Leonardo da Vinci i Brunelleschi.

OBRES DESTACADES DE LEON BATTISTA ALBERTI

Temple Malatestià
(1450) Rímini, Itàlia.

Palazzo Rucellai
(1451) Florència, Itàlia.

Palazzo Venezia,
(1455-1467) Roma, Itàlia.

Façana de Santa Maria Novella,
(1456-1470) Florència, Itàlia.

Església de San Sebastiano
(1460-1476) Màntua, Itàlia.

Basílica de Sant'Andrea,
(1472-1790) Màntua, Itàlia.

MAURO CODUSSI

1440 – 1504

Mauro Codussi va ser un arquitecte italià del Renaixement que va marcar un abans i un després a Venècia. Va néixer a la regió de Bèrgam, al nord d'Itàlia, encara que es desconeixen molts detalls sobre la seva infància i la seva família, com ara els noms dels seus pares. Es creu que vaprendre les tècniques constructives tradicionals de la seva terra natal, fet que li va donar una sòlida base per a la seva futura carrera.

Cap als anys 1470, Codussi va decidir traslladar-se a Venècia, una ciutat amb una arquitectura molt influenciada per l'estil gòtic. Allà, va començar a introduir el Renaixement, un corrent que buscava la simplicitat, l'harmonia i l'ús de proporcions clàssiques.

Mauro Codussi va morir l'any 1504 a Venècia, la ciutat on va desenvolupar la seva activitat professional i on el seu llegat encara es fa present. La seva obra va influir profundament en l'evolució de l'arquitectura veneciana, donant pas a un estil que combinava les innovacions del Renaixement amb la tradició local. Avui dia, els seus edificis són testimoni d'una època de canvis i d'una nova manera d'entendre l'harmonia en la construcció.

Codussi va combinar elements del Renaixement toscà amb la tradició constructiva veneciana. Utilitzava materials típics de la regió, com la pedra d'Ístria i el marbre, i dissenyava façanes simètriques, arcs rodons i columnes inspirades en l'antiguitat clàssica. Aquest enfocament va donar lloc a construccions elegants i ben proporcionades, que contrastaven amb l'exuberància gòtica que predominava fins llavors.

OBRES DESTACADES DE MAURO CODUSSI

Chiesa di San Michele In Sola
(1469-1479) Venècia, Itàlia.

Chiesa di San Zaccaria
(1444-1515) Venècia, Itàlia.,

Chiesa di San Giovanni Crisostomo
(1080, 1525) Venècia. Itàlia.

Església de Santa Maria Formosa
(1469-1541) Venècia, Itàlia.

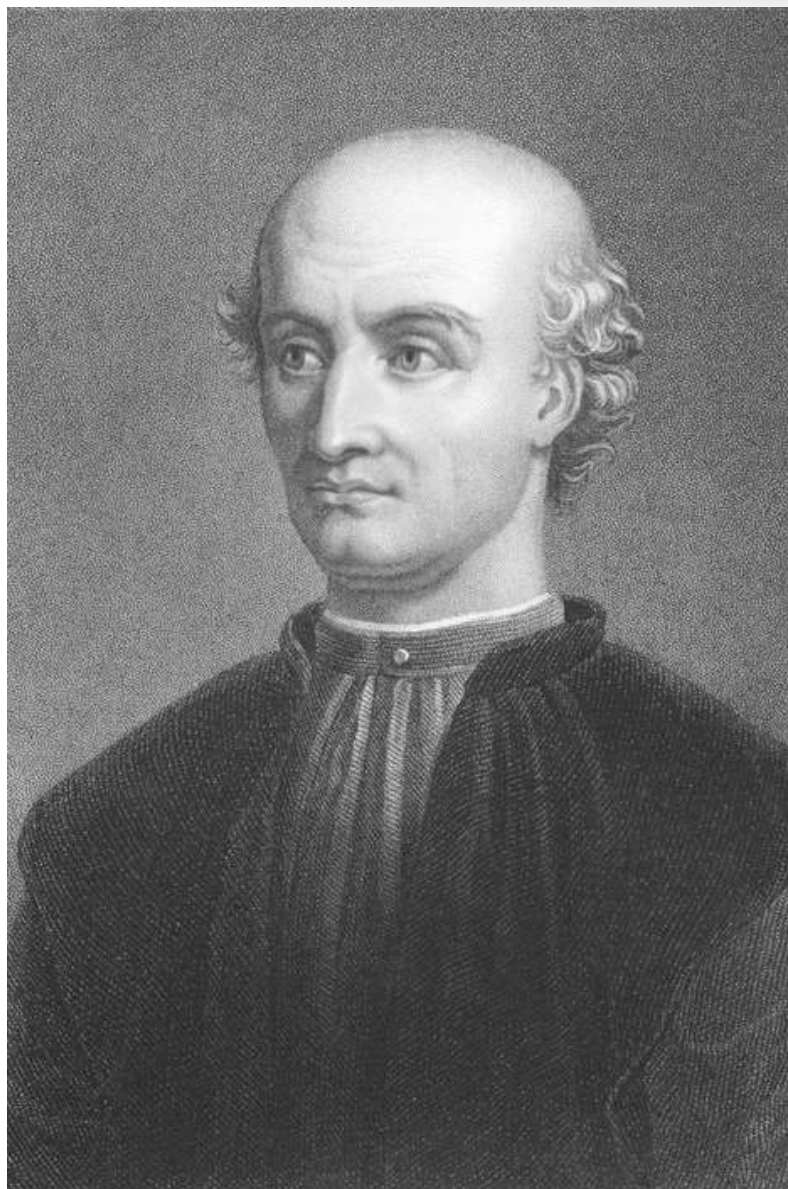
Torre dell'Orologio
(1496-1499) Venècia, Itàlia.

Ca' Vendramin Calergi
(1481-1638) Venècia, Itàlia.

DONATO BRAMANTE

1444 - 1514

Donato Bramante, va ser un arquitecte i pintor renaixentista que va néixer a Fermignano, Itàlia al 1444, i va morir a Roma, Itàlia al 1514.

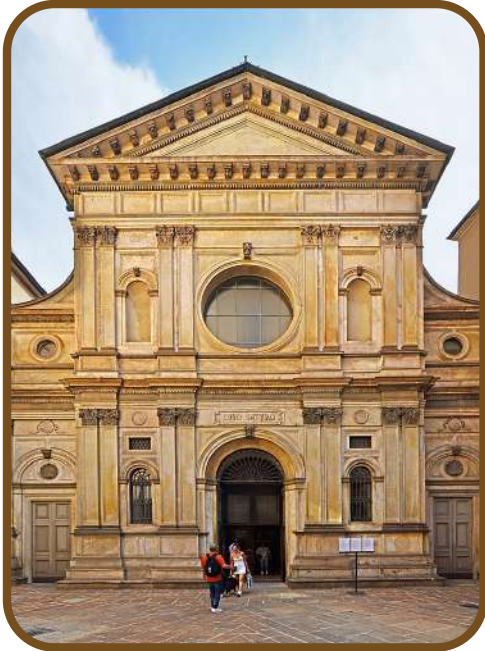
Ja des de ben petit, mostrà una gran habilitat per la pintura, tot i que acabaria sent famós per les seves obres arquitectòniques. Va mostrar interès per l'arquitectura renaixentista perquè l'arquitecte Luciano Laurana, estava afegint elements renaixentistes al palau ducal a prop del seu poble durant la seva joventut (sobre el 1460).

Al 1474, es traslladà a Milà, ja que era una ciutat amb molta arquitectura gòtica. Allà va construir varies esglésies renaixentistes, i al duc li va agradar tant, que el va fer arquitecte de la seva cort. A partir d'allà, va seguir construint obres a Milà, seguint la més famosa la de "Santa Maria delle Grazie". Tot i que la construcció d'aquesta església se li atribueix a ell, no està gaire clar si veritablement ho va fer o no.

Al final, Bramante es va veure obligat a fugir dels invasors francesos durant les Guerres d'Itàlia. Llavors va ser quan va anar a Roma, on ja tenia contactes poderosos a qui agradaven les seves obres. La seva primera obra a Roma va ser encarregada pels mateixos Reis Catòlics al 1492, que volien celebrar la conquesta de Granada. Va construir una petita església al lloc on en teoria havien crucificat a Sant Pere. Aquesta església, anomenada Tempietto di San Pietro in Montorio, imitava a un Tholos grec, i està considerada una de les grans obres de Bramante (en sentit figurat, perquè realment era molt petita).

També va començar la nova Basílica de Sant Pere del Vaticà, tot i que no el va acabar ja que es va començar al 1506, i ell va morir al 1514. Tot i això, el seu disseny va sobreviure, i al final seria acabada.

OBRES DESTACADES DE BRAMANTE

Chiesa di Santa Maria presso San Satiro
(1478-1483) Milà, Itàlia.

Basilica de Sant Pere
(1506-1626) Ciutat del Vaticà.

Chiesa di San Pietro in Montorio
(1481-1500) Roma, Itàlia.

Tempietto de San Pietro in Montorio
(1502-1510) Roma, Itàlia.

Chiesa di Santa Maria della Pace
(1482-1611) Roma, Itàlia.

Cortile del Belvedere
(1504-1590) Ciutat del Vaticà.

GIOVANNI ANTONIO AMADEO

1447-1522

Giovanni Antonio Amadeo va ser un arquitecte, enginyer i escultor del Renaixement. Va treballar fonamentalment en el nord d'Itàlia, a Milà i Llombardia, on va aconseguir gran reputació i fama, fins al punt d'influir en grans mestres com Donato Bramant o Leonardo da Vinci.

Giovanni Antonio Amadeo va néixer en Pavia. Orfe de pare a l'edat de quatre anys, la seva mare li va portar a viure amb uns familiars a Milà. Des de 1460 es va formar com a aprenent en el taller de l'arquitecte i enginyer Giovanni Solari i el seu fill, l'escultor Francesco Solari. De 1463 a 1464 treballa en les obres de l'Hospital Major de Milà, projectat per Filarete, la direcció del qual portava en aquests moments Guiniforte Solari, qui seria el seu mestre. L'1 de gener de 1466 Antonio Amadeo va obtenir el títol de mestre independent.

L'any 1470, Bartolomeo Colleoni va encarregar a Amadeo la finalització de la seva capella funerària, annexa a la Basílica de Santa Maria Maggiore de Bèrgam. La Capella Colleoni havia estat iniciada pels mestres Guiniforte i Francesco Solari, i Amadeo la va completar amb una exuberant decoració exterior de marbres polícroms i nombroses escultures. L'ornamentació incloïa medallons, columnes, busts i relleus amb temes de l'Antic Testament i la història d'Hèrcules.

Ja al segle XVI, Amadeo va reprendre les obres de la Cartoixa de Pavia, on el 1501 va esculpir els relleus de les Històries dels cartoixans i la Vida de Sant Bru. En aquest mateix segle, també va dissenyar l'església de Santa Maria di Canepanova i la basílica de la catedral de Milà, tot i que aquest últim projecte no es va arribar a executar.

Giovanni Antonio Amadeo Va morir a Milà el 1522.

OBRES DESTACADES DE GIOVANNI ANTONIO AMADEO

Certosa de Pavia
(1396-1507) Certosa di Pavia, Itàlia.

Palazzo di Bottigella
(1490-1499) Pavia, Itàlia.

Capella Colleoni
(1472-1476) Bèrgam, Itàlia.

Església de Santa Maria dels Miracles
(1488-1523) Brescia, Itàlia.

Ca' Grandi
(1456-1805) Milà, Itàlia.

Catedral de Milà
(1386-1965) Milà, Itàlia.

GIULIO ROMANO

1499 - 1546

Giulio Romano, anomenat Giulio Pippi, va néixer a Roma l'any 1499 i va morir a Màntua l'1 de novembre de 1546. Va ser un pintor, arquitecte i decorador italià del Renaixement. Va començar la seva formació artística al taller de Rafael, on es va convertir en un dels seus principals col·laboradors. Durant aquesta etapa, va treballar en diversos projectes a Rom.

Després de la mort de Rafael l'any 1520, Giulio Romano va completar algunes de les obres inacabades del seu mestre i va començar a desenvolupar un estil propi, caracteritzat per una expressió més dramàtica i una gran llibertat en la composició.

L'any 1524, es va traslladar a Màntua, on va ser contractat pel duc Frederic II Gonzaga. A partir d'aquell moment, la seva carrera es va centrar en aquesta ciutat, on va rebre encàrrecs importants tant en pintura com en arquitectura.

Va ser en aquest període que va dirigir la construcció i decoració del Palazzo Te, una de les seves obres més conegudes i una mostra clara del seu estil innovador. A més, va participar en la renovació del Palau Ducal i de la catedral de Màntua, consolidant-se com una figura clau en el desenvolupament de l'arquitectura manierista.

A Màntua, Giulio Romano va exercir un gran poder artístic, actuant no només com a pintor i arquitecte, sinó també com a dissenyador d'escenografies i assessor en projectes urbanístics. El seu estil extravagant i expressiu es va difondre ràpidament, influenciant altres artistes de l'època i ajudant a establir les bases del manierisme a Itàlia i a altres regions d'Europa. La seva capacitat per fusionar pintura i arquitectura va ser una de les seves grans contribucions, creant espais que jugaven amb la il·lusió òptica i la perspectiva.

Giulio Romano va morir el 1546 a Màntua, deixant un llegat artístic que va influenciar generacions posteriors. Les seves obres van convertint-lo en una figura clau en la història de l'art europeu.

OBRES DESTACADES DE GIULO ROMANO

Palazzo Te
(1524-1534) Màntua, Itàlia.

Casa di Giulio Romano
(1544) Màntua, Itàlia.

Palazzo Alberini
(1515-1519) Roma, Itàlia.

Villa Lante al Gianicolo
(1518-1539) Bagnaia, Itàlia.

Palazzo Maccarani Stati
(1514-1524) Roma, Itàlia.

Cattedrale di San Pietro Apostolo
(1401-1761) Màntua, Itàlia.

ANDREA PALLADIO

1508 - 1580

Andrea Palladio és considerat un dels arquitectes més influents de la història. Nascut a Pàdua, Itàlia, va començar la seva carrera com a picapedrer, però aviat va brillar gràcies al seu talent i la seva passió per l'arquitectura. Va passar gran part de la seva vida a Vicenza, una ciutat on va deixar una empremta inconfusible amb les seves obres.

El que feia que Palladio fos tan especial era la seva habilitat per agafar les formes i proporcions de l'arquitectura clàssica de l'antiga Roma i adaptar-les als edificis del seu temps. Així, va crear espais elegants i equilibrats que encara avui ens semblen moderns i harmoniosos. Entre les seves obres més destacades hi ha viles de camp, palaus i esglésies a la regió del Vèneto. Una de les més icòniques és la Vila Rotonda,

una casa de camp rodona i simètrica inspirada en el Panteó de Roma. També va dissenyar la Basílica Palladiana i el Teatre Olímpic, tots dos situats a Vicenza.

A més de construir edificis, Palladio va escriure un llibre molt influent: "Els Quatre Llibres de l'Arquitectura". En aquest llibre, va compartir les seves idees i va mostrar els seus projectes, convertint-se en una referència clau per a molts arquitectes d'Europa i Amèrica durant segles. De fet, el seu estil, conegut com a palladianisme, va influir fins i tot en edificis com la Casa Blanca als Estats Units.

Palladio va morir el 1580, però les seves obres i idees continuen sent un exemple de bellesa i equilibri arquitectònic fins als nostres dies.

OBRES DESTACADES D'ANDREA PALLADIO

Villa Rotonda
(1566-1571) Vicenza, Itàlia.

Basilica Palladina
(1549-1617) Vicenza, Itàlia

Teatre Olímpic
(1580-1585) Vicenza, Itàlia.

Palazzo Chiercati
(1550-1557) Vicenza, Itàlia.

Villa Barbaro
(1554-1558) Maser, Itàlia.

Església de Sant Giorgio Maggiore
(1565-1610) Venècia, Itàlia.

GIORGIO VASARI

1511-1574

Giorgio Vasari va ser un pintor, arquitecte i historiador italià que va destacar per la seva obra **Les vides dels més excel·lents pintors, escultors i arquitectes**, considerada el primer tractat modern d'història de l'art. Aquest llibre recull les biografies d'uns 150 artistes del segle XIII al XVI, oferint informació clau sobre el Renaixement i establint la idea d'una "rinascita" de l'art després d'un període de decadència.

Vasari va tenir una infància difícil i, després de la mort del seu pare, va haver de mantenir la seva família mitjançant la pintura. Va viatjar per tota Itàlia treballant en encàrrecs diversos, destacant en la pintura manierista i l'arquitectura. Va rebre el suport de Cosimo I de Medici, per a qui va realitzar projectes com el Palazzo Vecchio, els Uffizi i el Corredor Vasarià.

L'obra original de Vasari constava de més de 3.000 pàgines dividides en tres volums, i amb el temps ha estat publicada en múltiples edicions, sovint amb una selecció de les biografies més rellevants. A més, Vasari també va recopilar un Llibre de dibuixos, que contenia prop de 2.000 esbossos d'artistes de l'època, tot i que aquesta col·lecció va ser dispersada després de la seva mort.

En definitiva, encara que Vasari no va ser un artista revolucionari, la seva aportació com a historiador de l'art va marcar un precedent fonamental en la manera com es documenta i s'estudia el patrimoni artístic. Avui dia, *Les vides* continua sent una obra de referència essencial per comprendre el Renaixement i els seus protagonistes.

OBRES DESTACADES DE GIORGIO VASARI

Palazzo degli Uffizi
(1560-1580) Florència, Itàlia.

Basilica de Santa Maria Novella (reforma)
(1566) Florència, Itàlia.

Basilica de Santa Croce (reforma)
(1556, Florència Itàlia)

Palazzo Pitti (reforma exterior)
(1553) Florència, Itàlia.

Corridoio vasariano
(1565) Florència, Itàlia.

Giardino di Boboli
(1550) Florència, Itàlia.

FRANCISCO DE MORA

1553 - 1610

Francisco de Mora va ser un dels arquitectes més importants de l'Espanya del final del segle XVI i començament del XVII. Va néixer a Cuenca cap a l'any 1553 i va morir el 1610. Va créixer en un moment en què l'arquitectura estava canviant molt: deixava enrere els elements gòtics i es començava a apostar per formes més clàssiques i ordenades, inspirades en l'antiga Roma i en el Renaixement italià. En aquest context, Francisco de Mora va destacar per saber combinar aquesta nova manera de construir amb un estil sobri i elegant que es va fer molt característic a Espanya.

Des de jove va començar a treballar amb Juan de Herrera, que era l'arquitecte reial i responsable de grans projectes com el Monestir de l'Escorial.

Aquesta col·laboració va ser molt important, perquè Herrera va ser qui li va transmetre la seva manera de

fer: línies rectes, proporcions molt cuidades, simetria i una decoració molt austera. Amb els anys, Francisco de Mora va agafar un paper protagonista, especialment després de la mort d'Herrera, i va continuar desenvolupant aquest estil, conegut com a herreriano. A mesura que va anar guanyant prestigi, va rebre encàrrecs cada vegada més importants. Va treballar tant per la monarquia com per grans famílies nobles, com el poderós Duc de Lerma, que li va encarregar una de les seves obres més emblemàtiques: el Palau Ducal de Lerma. També va tenir molt de pes en la construcció de convents i edificis religiosos, molts d'ells relacionats amb les reformes de Santa Teresa de Jesús i els carmelites descalços, amb qui mantenia una estreta col·laboració.

Una altra cosa important és que Francisco de Mora no només va ser un bon arquitecte, sinó també un mestre. El seu nebot, Juan Gómez de Mora, va aprendre molt d'ell i més endavant es va convertir en un dels grans arquitectes del Segle d'Or espanyol, continuant el camí que ell havia començat.

OBRES DESTACADES DE FRANCISCO DE MORA

Convent de San José.
(1562-1580) Àvila, Espanya.

Façana meridional de l'alcàsser
(1591) Madrid, Espanya.

Església de San Bernabé.
(1594-1595) El Escorial, Espanya.

Església del monestir d'Uclès
(1598) Conca, Espanya,

Palau Ducal de Lerma
(1601-1617) Lerma, Espanya.

Església del convent de Sant Josep
(1607) Àvila, Espanya.

PINTURA I ESCULTURA RENAIXENTISTES

ANUNCIACIÓ

1437 - 1446

L'Anunciació és una obra feta en l'època del renaixement. L'autor d'aquesta obra va ser feta en l'any 1437 - 1446, per l'artista Fra Angelico, un pintor italià. Avui dia, aquesta obra es pot veure al Museu Nacional de San Marcos, a Florència, Itàlia. Avui dia, aquesta obra es pot veure al Museu Nacional de San Marcos, a Florència, Itàlia. De fet, aquest museu està dins d'un antic convent on el mateix Fra Angelico va viure i pintar moltes de les seves obres. És un lloc molt especial, ja que pots veure les seves pintures just on ell les va fer, i això et fa sentir molt a prop de la seva manera de veure el món i la religió.

En aquesta pintura hi trobem representada l'Anunciació, una escena molt important dins del cristianisme. En aquesta pintura hi trobem el moment en el qual l'arcàngel Gabriel li comunica a la Verge Maria que està embarassada de l'esperit sant i que el seu fill serà Jesús. És una escena plena de calma i espiritualitat. El més interessant d'aquest quadre és que, a més d'aquesta escena principal, també hi apareixen Adam i Eva, just en el moment que són expulsats del Paradís. Aquesta pintura està situada en el racó, gairebé com si fos una altra història dins del mateix quadre. És com si es tractessin de dues escenes separades, que no passen al mateix temps, això es anomena anacronisme, però aquestes escenes a l'igual estan connectades, ja que totes dues són de temàtica cristiana.

D'una banda, Adam i Eva representen

l'origen del pecat i la pèrdua de la innocència; de l'altra, l'anunciació a Maria simbolitza l'inici de la redempció, amb l'arribada de Jesús. També es poden veure taronges al jardí, un detall que no és casual. En aquella èpica la taronja era un símbol de fertilitat i puresa, i s'utilitzava sovint en l'art religiós per reforçar el paper de Maria com a futura mare. D'altra banda, aquesta pintura està feta amb la tècnica del tremp sobre fusta. Aquesta tècnica utilitza pinzellades curtes i precises, i això es nota molt en els detalls que té l'obra, sobretot en les cares i les robes dels personatges.

També s'hi pot veure un intent de perspectiva. Tot i que no és una perspectiva com la que es farà servir més endavant al Renaixement, sí que hi ha una voluntat de donar una mica de profunditat a la imatge. Cal dir que, aquesta pintura el seu suport és un moble.

Pel que fa a la llum, si ens hi fixem, es pot veure un raig de sol que apunta directament cap a la Verge. Tot i això, això no vol dir que la llum sigui natural. De fet, la il·luminació de tota l'escena és molt uniforme, sense ombres ni un punt de llum concret. Això fa pensar que es tracta d'una llum més aviat simbòlica o artificial, molt típica de les pintures religioses d'aquell temps, on la llum servia més per transmetre un missatge espiritual que per imitar la realitat.

DAVID

1440

El David és una escultura feta per Donatello. És d'estil renaixentista i actualment es troba al Museu Nacional del Bargello, a Florència. L'obra va ser realitzada a l'any 1440 i estava destinada als jardins del palau dels Mèdici. Està feta de bronze, mesura uns 150 centímetres d'alçada i va ser realitzada amb la tècnica del fos en bulto rodó.

L'escultura és independent de la arquitectura i està pensada per ser contemplada des de tots els costats.

L'obra representa el moment just després que David ha derrotat el gegant Goliat. El jove apareix nu, només porta un barret de pastor decorat i unes botes. Amb la mà dreta sosté una espasa mentre té el peu esquerre recolzat damunt el cap de Goliat, amb una postura en contrapost. A més d'una postura relaxada i sense emoció, mostrant tranquil·litat després del combat.

Pel que fa a l'acabat i la textura, la superfície del cos i l'espasa són molt suaus i polides, donant sensació de pell suau i brillant. En canvi, el cap de Goliat té una textura que sembla rugosa, per fer contrast. El cabell de David al ser ondulat fa un gran contrast també. Finalment, el barret tot i ser llis té una decoració amb fulles que li dona més detall.

En quant al moviment, David està completament quiet i és una escultura sense moviment, a més que representa l'escena després del combat on està relaxat.

En quant la llum, les superfícies llises com la espasa i la pell brillan molt, sobretot al cos. Les parts més fondes creen ombres. Pel que fa el color, no està policromada, manté el color natural del bronze.

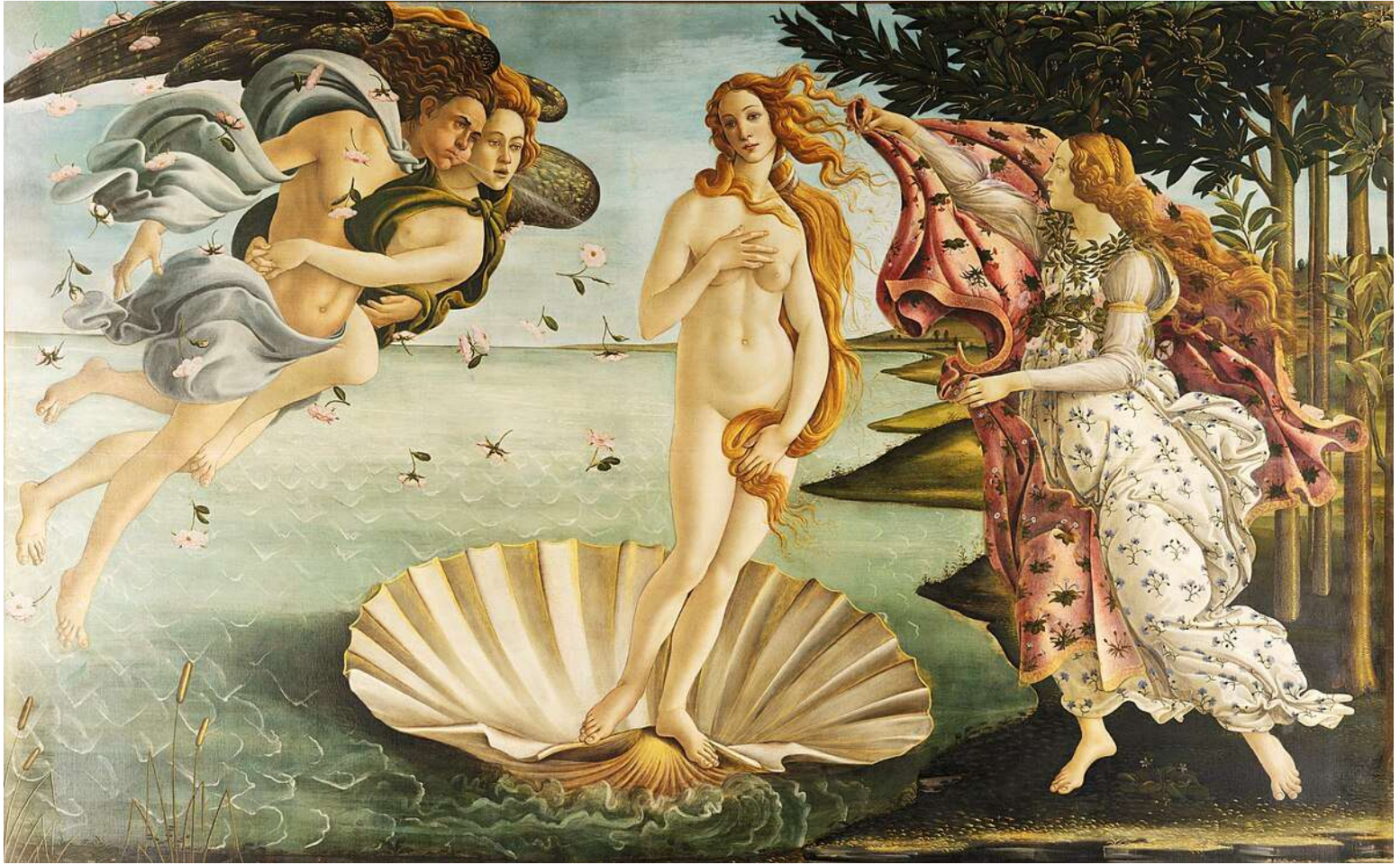
L'escultura és figurativa perquè representa una figura humana amb realisme. L'anatomia és correcta i proporcionada, amb el cos de David jové i no molt musculat, cosa que fa que sembli més real i idealitzat.

El tema de l'escultura és religiós, ja que està basat en un passatge de la Bíblia. A més, com aquesta escultura va ser encarregada per Cosme de Mèdici. Això fa que la seva funció sigui decorativa, ja que estava pensada per decorar el jardí dels Mèdici.

Finalment, aquesta obra és una de les obres més importants de Donatello i una de les primeres grans mostres de l'escultura renaixentista. A més, va influir molts artistes posteriors.

NAIXEMENT DE VENUS

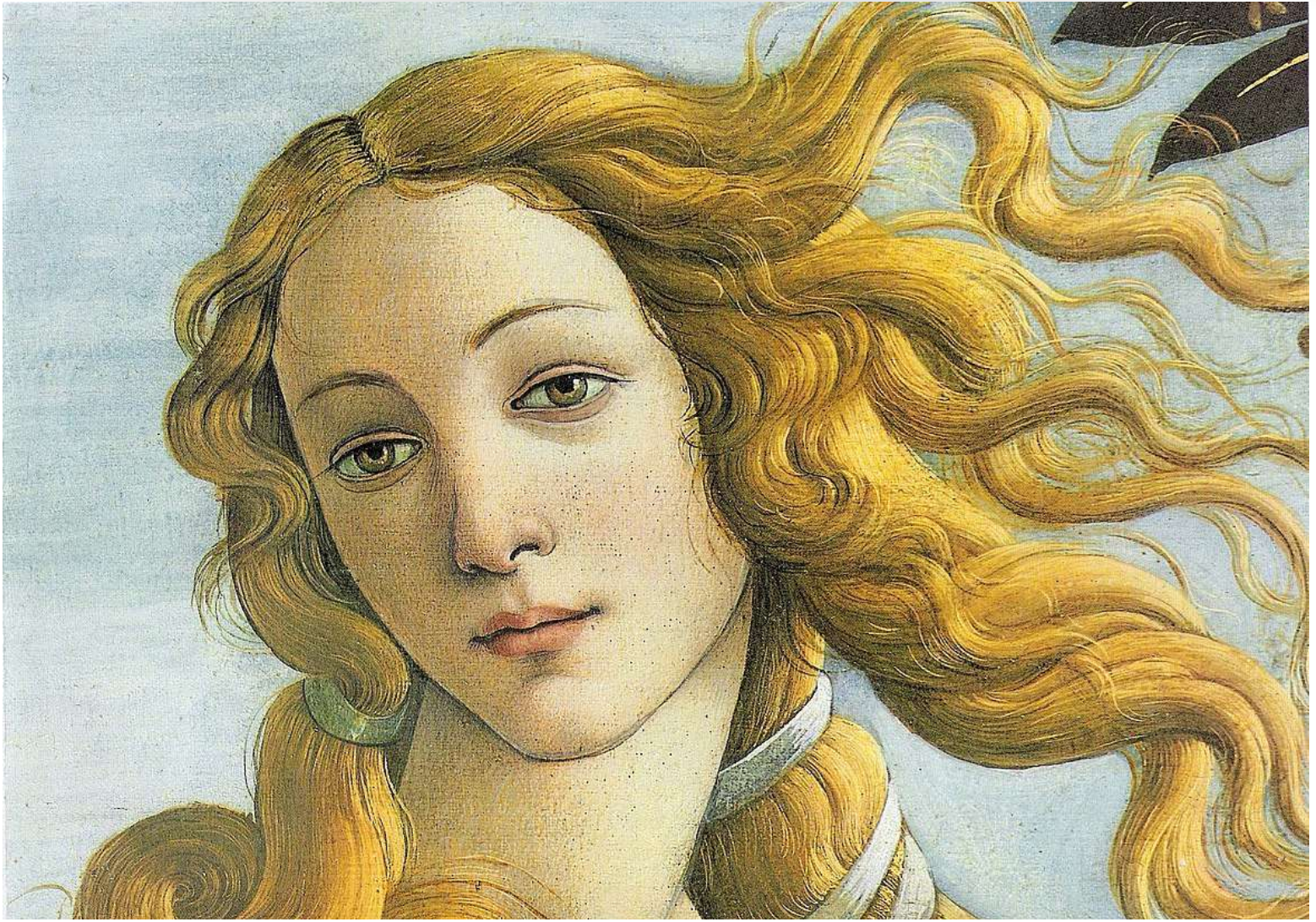
1482-1485

El naixement de Venus és una pintura que impressiona des del primer moment. Encara que va ser feta fa molts anys, segueix transmetent una sensació de calma i bellesa molt especial. El que més destaca és Venus, al centre, dempeus sobre una petxina, envoltada de personatges que l'ajuden a arribar a la costa. El seu cos nu no es veu com una cosa vulgar, sinó com una representació de la bellesa ideal, elegant i serena.

Una de les coses que més m'agrada d'aquesta obra és com tot sembla flotar: els cabells de Venus, el vent que bufa, les flors volant... Tot té un moviment suau, gairebé com si fos un somni. És una escena molt harmònica i bonica de mirar, on tot està cuidat fins al mínim detall.

ambé em sembla interessant que Botticelli no volia fer una pintura totalment realista. De fet, si mires bé el cos de Venus, veuràs que no té proporcions del tot naturals. Però això no importa, perquè l'objectiu no era mostrar un cos perfecte segons la ciència, sinó crear una imatge que representés una idea: la bellesa pura, ideal, gairebé màgica.

Botticelli no buscava fer una pintura realista, sinó mostrar una idea: la bellesa perfecta, l'amor pur, i una mena de màgia que només es troba en els mites. Per això, tot i que els cossos no són anatòmicament perfectes, tenen una expressivitat molt forta.

En resum, El naixement de Venus és molt més que una imatge bonica. És una obra que transmet emocions, que parla de l'amor, de la natura i de la manera com l'art pot fer-nos sentir coses sense paraules. És fàcil entendre per què encara avui és considerada una de les grans obres de la història de l'art.

Una cosa que m'ha cridat molt l'atenció és com Botticelli utilitza els colors. Fa servir tons molt suaus, pastels, que reforcen aquesta sensació de calma i delicadesa. No hi ha ombres molt marcades ni contrastos forts, com passa en altres pintures renaixentistes més realistes. Aquí tot sembla més planer, més il·lustratiu, com si fos una història explicada a través d'un conte visual.

LA VERGE DE LES ROQUES

1486 d.C - 1508 d.C.

Leonardo da Vinci, va ser un important intel·lectual renaixentista, a part de pintor, escultor, poeta, músic, arquitecte, inventor i moltes arts més. Ens centrarem però, en les seves pintures, que segueixen sent admirades a dia d'avui. Una d'aquestes grans obres és "La Verge de les Roques".

Aquesta obra té una història un tant peculiar, i és que tot i que l'obra la va pintar Da Vinci, existeixen al món dues obres anomenades "La Verge de les Roques". Està verificat que ambdues han estat pintades per Leonardo, i és que, la més antiga la va vendre en secret, mentres que l'altra l'altra la va fer per a una capella d'una església. Avui dia, la primera versió d'aquesta obra està al Museu del Louvre, i la segona a Londres, a la "National Gallery".

A més, aquesta pintura reflecteix perfectament l'estil de Leonardo, amb un ús magistral del clarobscur i la tècnica de l'sfumato, que li dona aquest efecte difuminat tan característic.

Les dues obres són pràcticament iguals i representen la mateixa escena: la Verge Maria al centre i vestida de blau (se la solia representar vestida de blau perquè era un dels colors més cars), i acompanyant-la tres figures més: d'una banda, dos nens que són Jesús i Joan Baptista, i de l'altra l'arcàngel Uriel, tots quatre en una zona rocosa, d'allà el títol de l'obra. La pintura està feta amb la tècnica de l'oli sobre taula. Si bé originalment estaven sobre taula, la pintura del Louvre (la primera) va ser transferida a llenç.

Aquesta obra és obviament de temàtica religiosa. És bastant fidel pel que fa a les proporcions dels personatges, de fet l'única cosa antinatural que hi ha a l'obra, són les ales de l'àngel i les aureoles que porten tots. Pel que fa a la llum, no es pot identificar una font de llum clara, tot i que sembla que arribi del costat.

El quadre té perspectiva, un element molt típic de l'art renaixentista. La perspectiva no és amb punt de fuga, ja que per a aquells temps encara s'estava inventant la teoria de la perspectiva. En canvi, s'aconsegueix perspectiva fent objectes més petits, menys nítids i més difuminats, imitant el que perceben els nostres ulls quan veiem un objecte llunyà. Això es veu clarament en les roques del fons.

DESPOSORIS DE LA VERGE

1504

Aquesta obra va ser realitzada l'any 1504 pel pintor Rafael Sanzio d'Urbino, un dels grans mestres del Renaixement italià . Es va realitzar amb la tècnica d'oli i tremp sobre taula, es tracta d'una pintura que s'inscriu dins dels primers anys del Cinquecento i que reflecteix plenament les característiques formals i espirituals del Renaixement. Tot i que actualment es conserva a la Pinacoteca de Brera, a Milà, la peça va ser inicialment un encàrrec de la família Albizzini per a l'església de Sant Francesc a Città di Castello.

L'obra representa l'escena dels desposoris entre la Verge Maria i Sant Jose. Segons aquesta tradició, els pretendents de Maria havien de portar una vara i la que florís seria el seu espós. L'escena se situa en un espai exterior i mostra una composició clarament simètrica. Al centre, el sacerdot actua com a eix de la composició, mentre que Josep col·loca l'anell a la mà dreta de Maria i mentre amb l'altra mà la vara florent. A la seva esquerra, els pretendents rebutjats observen la cerimònia amb resignació. A la dreta de Maria, les donzelles de Judà assisteixen al casament.

La perspectiva centralitzada guia la mirada cap al temple del fons. Aquest temple, ubicat sobre una escalinata i una cúpula que actua com a punt de fuga de la composició, accentuant la profunditat i la sensació d'espai obert. La porta oberta permet veure el cel, d'aquesta manera permet que tingui profunditat. Darrere del temple, s'intueix un paisatge suau i difuminat, tractat amb el sfumatto, tècnica d'influència leonardesca. D'altra banda, la llum de la pintura és suau i natural . Les figures estan pintades amb molta precisió i detall. Els colors predominants són càlids, vermells, ocres, marrons i daurat, tot i que els tons més destacats són el verd fosc i el groc daurat .

En conclusió, aquesta obra pertany a la primera etapa de Rafael, un període encara fortament marcat per les influències de Pietro Perugino i Leonardo da Vinci, es pot observar per la suavitat de les figures, la composició equilibrada i l'ús de la llum.

MOISÈS

1513-1515

Miquel Àngel Buonarroti va ser un escultor, pintor, arquitecte, dibuixant i poeta nascut a Florència el 6 de març de 1475. Durant els prop de setanta anys que va durar la seva carrera, Miquel Àngel es va dedicar en la mateixa mesura a la pintura, l'escultura i l'arquitectura, amb resultats extraordinaris en cadascuna d'aquestes disciplines artístiques. De fet, es diu que va superar els altres dos grans mestres del Cinquecento: Rafael Sanzio i Leonardo da Vinci. Al llarg de la seva vida, va treballar principalment a la seva ciutat natal, Florència, i va ser l'any 1496 quan es va traslladar a Roma.

El Moisès és una escultura renaixentista elaborada per Miquel Àngel Buonarroti durant el segle XVI, en l'etapa coneguda com a Cinquecento. És la figura central de la tomba del papa Juli II i es troba a l'església de San Pietro in Vincoli, a Roma.

L'any 1505, mentre treballava en una de les seves obres per al Palazzo Vecchio, el papa Juli II el va cridar perquè esculpís la seva tomba, la qual va ser finalitzada l'any 1545. Finalment, només va aconseguir acabar tres de les escultures, entre les quals es troba el Moisès.

L'estil de l'escultura es fonamenta en els valors de l'humanisme, en la recuperació del llegat clàssic i en l'exploració de la figura humana com a element central, ja que tot gira al voltant de l'home. El tema de l'obra és religiós, ja que representa una figura central de l'Antic Testament. L'escena mostra el profeta Moisès després de tornar del Mont Sinaí amb les Taules de la Llei per ensenyar-les als israelites. Contempla horroritzat com aquests han abandonat el culte a Jehovà i estan adorant el vedell d'or, mentre porta la taula dels Deu Manaments sota el braç dret. Aquest moment es pot apreciar visualment en la tensió del cos, la ira continguda del rostre i el gest de la mà, que sembla disposada a aixecar-se. D'altra banda, la funció de l'escultura és funerària i propagandística, ja que serveix com a decoració del sepulcre papal, exaltant no només la figura del Moisès com a legislador i guia del poble, sinó també vinculant-la amb l'autoritat papal.

L'escultura va ser realitzada en marbre, fet que aporta molt naturalisme a l'obra. Es tracta d'una escultura exempta, de cos sencer i jacent, que només pot ser contemplada de manera frontal. El marbre blanc, combinat amb la llum i els plecs de la roba, dota la figura de volum i un gran realisme. Els elements més destacables són la perfecció anatòmica i l'expressió del rostre.

Un dels detalls més assenyalats és que l'escultura gira el cap cap a l'esquerra i mostra una tensió que es reflecteix en l'expressió irada i la disposició a incorporar-se. La figura segueix les proporcions clàssiques renaixentistes, amb una musculatura ben definida que enalteix l'obra. Miquel Àngel aconsegueix diferenciar textures al marbre, des de la suavitat de la pell fins a la rugositat de la barba. Com que està feta amb marbre blanc, l'escultura no té policromia, però permet apreciar les ombres.

Es diu que, per molt de temps que passi, qualsevol mirada humana no deixa de sorprendre's davant la sobrehumana capacitat de Miquel Àngel per dotar de vida un tros de marbre i convertir-lo, en aquest cas, en el Moisès, una peça única en la història de l'art. El Moisès continua sent una tradició iconogràfica occidental i es representa amb dues banyes al cap. Això es deu a una traducció errònia del Llibre de l'Èxode, on es narra que Moisès, en descendir del Mont Sinaí, tenia dos llamps que sortien del seu front.

Pel que fa a les influències que va rebre Miquel Àngel per fer el Moisès, es va inspirar sobretot en l'art de l'antiga Roma. Per exemple, en escultures com el déu Zeus o el grup escultòric del Laocoonte, que mostraven cossos molt treballats i emocions intenses. També va rebre influència d'un escultor italià anterior anomenat Donatello, especialment en la manera de donar volum i força expressiva a les figures. Aquest estil tan intens va influir els artistes que van venir després i va preparar el camí cap a moviments com el Manierisme i el Barroc, que es caracteritzen per representar emocions fortes i postures més exagerades.

SEPULCRE DELS REIS CATÒLICS

1517 i 1521

El sepulcre dels Reis Catòlics va ser realitzada durant el renaixement espanyol inicial (començaments del segle XVI) durant la maduresa artística de l'autor Domenico Fancelli, escultor italià del Renaixement, amb influències gòtiques i clàssiques. Actualment, aquesta obra es troba en la Capella Reial de Granada, Andalusia, Espanya. El material utilitzat en aquesta obra va ser el marbre de carrara, i la tècnica, escultura esculpida mitjançant tall directe.

L'escultura és una obra jacent i exempta, és a dir, de volum rodó i totalment visible des de diversos angles. Representa els Reis Catòlics, Isabel I de Castella i Ferran II d'Aragó, ajeguts damunt el sepulcre en actitud de repòs, seguint la tradició funerària del moment.

El monument presenta una rica decoració en alt relleu a les cares laterals, amb motius heràldics, escenes religioses i elements ornamentals renaixentistes, com garlandes, columnes clàssiques i figures d'àngels i sants. També hi ha zones de baix relleu amb elements simbòlics més subtils.

L'obra està plenament integrada en l'arquitectura de la Capella Reial de Granada, un espai pensat com a mausoleu per als monarques, on el sepulcre esdevé part d'un conjunt artístic més ampli que inclou altres escultures, un altar i una reixa ornamental.

La textura és llisa i polida, característica del marbre de Carrara. Aquesta suavitat i brillantor ajuden a transmetre sensacions de puresa, solemnitat i perfecció. El blanc del marbre reforça el caràcter sagrat i majestuós del sepulcre.

El volum és exempt, permetent una visualització múltiple des de tots els angles, tot i que destaca la frontalitat per a la contemplació principal.

La composició és serena i equilibrada, pròpia del classicisme renaixentista. Les figures dels monarques apareixen en repòs absolut, amb rostres serens i actituds hieràtiques, transmetent una sensació de pau i dignitat eterna.

La llum incideix suaument sobre el marbre polit, creant reflexos homogenis que accentuen les formes i reforcen la solemnitat de l'obra. No presenta policromia: es manté el color natural del marbre.

SEPULCRE DELS REIS CATÒLICS

La decoració heràldica subratlla el poder i el llinatge, mentre que la iconografia religiosa suggereix la seva devoció cristiana i la seva entrada al regne celestial. Així, la mort no és vista com un final, sinó com la continuació d'una missió divina.

L'obra té una funció funerària i religiosa, però també didàctica i simbòlica. Transmet el llegat polític dels Reis Catòlics i la idea de la continuïtat del seu poder més enllà de la vida. Va ser encarregada per Carles I, nét dels reis, com a homenatge i acte de pietat filial, però també amb una clara voluntat propagandística: reforçar la memòria dels seus avis com a fundadors d'una nova Espanya cristiana i unificada. L'escultura es realitza en un context de transició entre l'estètica gòtica i el Renaixement, moment en què els artistes italians comencen a influir profundament en l'art espanyol. Fancelli és un dels primers escultors italians a treballar a la península, i la seva obra va tenir gran

Les formes expressives de l'obra comuniquen serenitat, majestat i una espiritualitat continguda. No hi ha dramatització ni moviment, sinó una idealització de la mort com a repòs i transcendència.

L'obra combina diversos nivells simbòlics: és un monument funerari, una expressió de fe i espiritualitat cristiana, i alhora un element de propaganda política. Representar els Reis Catòlics en una postura serena, vestits amb robes reials, reforça la seva imatge de sobirans legítims, devots i eterns garants de la unitat d'Espanya.

impacte en artistes posteriors com Bartolomé Ordóñez i Alonso Berruguete.

Aquesta obra és, a més, la més important de la producció de Fancelli i un punt clau en la introducció del Renaixement escultòric a Espanya. Representa un exemple paradigmàtic de com es poden unir bellesa clàssica, espiritualitat cristiana i missatge polític en una sola obra.

JUDICI FINAL

1536-1541

El judici final és un gran mural pintat amb la tècnica del fresc a l'època del Renaixement (1536-1541) per Miquel Àngel, per decorar l'absis de la Capella Sixtina del Vaticà. El gènere és religiós, el quadre mostra un enorme conjunt pictòric amb multitud de figures humanes, moltes d'elles nues, que il·lustra el Judici Final segons el llibre de l'Apocalipsi de Sant Joan Evangelista. El quadre és colorista i lluminós.

Al voltant d'ells hi ha diversos sants, representats sense cap perspectiva, envoltant-los per tot arreu. Alguns semblen estar espantats per l'acció que acaba de fer crist, i altres estan inquiets. Miquel Àngel els va pintar amb els seus característics complements o amb els objectes amb els quals els van fer màrtirs. Hi ha personatges com Sant Pere, Sant Pau, Sant Andreu, Sant Bartomeu, Santa Caterina, Sant Sebastià, Sant Llorenç. Miquel Àngel també va pintar la seva cara a la pell escorxada del màrtir com a signe que el creia no merèixer el Cel, ja que estava turmentat.

JUDICI FINAL

A sota d'aquest grup central de crist, Maria i Sants, hi ha un grup d'àngels amb les seves trompetes. Segons l'apocalipsi, se suposa que eren 7 trompetes. Altres 2 àngels sostenen el llibre de la vida i el llibre de la mort, on hi ha els noms dels salvats i els condemnats. En les multituds laterals, tornant al grup central, estan envoltats d'una gran multitud on hi ha gent comuna. Molts estan trobant als seus familiars i els seus amics, i estan realment feliços, alguns s'arriben a commoure, com es reflecteix en les seves llàgrimes. Per la part inferior en la meitat del fresc, es divideixen en 2: els que estan ascendint al Cel, que es troben al costat esquerre i els que descendeixen a les tenebres, al costat dret. Les persones que pugen són representats com cadàvers. Alguns àngels ajuden a pujar al Cel i les mateixes persones ajuden a altres a què ascendeixin al Cel. Del costat dret hi ha els condemnats que són llançats per àngels i algunes persones a les Tenebres. Molts cauen i semblen realment estar molt desesperats. Diversos són obligats a pujar a la barca de Caront, la més espantosa de les violències. Caront és un dels monstres més horribles del quadre. De la barca, els condemnats són tirats per alguns dimonis a les Tenebres. També hi ha Minos, segons la història, té la cara i les faccions d'un dels sacerdots que va criticar el fresc quan Miquel Àngel ho va mostrar. A més hi ha dues llunetes a la part superior del fresc aliens a la situació que es viuen. Al vidre esquerre, alguns àngels porten la creu de Crist, la corona d'espines i els claus de la passió de Jesús. Al vidre dret, altres àngels porten la columna de la flagel·lació de Crist. L'estil sobre aquesta obra és de classicisme renaixentista per als seus colors que són molt vius i contrastats i amb contrastos intensos de llum i ombres. La composició és un remolí caòtic que accentua l'angoixa i la fatalitat de l'escena. Les figures s'amunteguen en un remolí, totes en primer pla, sense perspectives ni paisatge, són retorçades i desequilibrades, tenen postures inestables i forçades. Però en totes les obres del Miquel Àngel, tots els personatges tenen músculs idealitzats molt definits, amb torsos més difícils, També porta l'atenció sobretot les dones que també tenen un cos amb molta musculatura, similar als homes.

PERSEU

1545-1554

La escultura “Perseu amb el cap de Medusa” de Benvenuto Cellini és una veritable obra mestra del Renaixement italià, creada entre els anys 1545 i 1554. Aquesta imponent peça de bronze, elaborada amb la tècnica de la fosa, destaca per la seva excel·lent representació del cos humà i la influència decidida de la mitologia clàssica. Actualment, es pot admirar a la Galleria degli Uffizi de Florència, tot i que originàriament va ser concebuda com una decoració independent en un espai públic tan emblemàtic com la plaça de la Signoria.

L'escultura és una figura de cos sencer amb volum rodó, que transmet una intensa sensació de moviment i dinamisme. La textura llisa i polida del bronze permet que la llum ressalti els músculs i els detalls anatòmics de Perseu, conférant-li realisme i expressivitat. Cada angle d'observació revela la perfecció de les proporcions humanes i la cura amb què s'han treballat els detalls, des dels plecs subtils de la poca vestimenta fins als músculs esculturals que donen vida a l'heroi.

La composició narra un moment clau del mite: Perseu, acabat de derrotar la temuda Medusa, sosté amb orgull el seu cap decapitat. La figura, encara que idealitzada, reflecteix la perfecció física pròpia d'un heroi, posant en relleu no només la força i la determinació, sinó també la serenitat contrastant amb l'horror representat en el cap de Medusa. Aquesta dualitat, tant en el gest com en les expressions, afegeix un profund valor simbòlic a l'obra

Encara que la funció principal de l'escultura és decorativa, la seva creació va respondre també a una intenció propagandística. Encàrrec de Cosme I de Mèdici, l'obra va ser concebuda per simbolitzar la potència i la magnificència del seu govern, inserint Florència en una etapa d'esplendor cultural on l'homenatge als herois de la mitologia clàssica eren sinònim de virtut i poder.

Cellini, inspirat per l'art clàssic grec i romà, va aconseguir amb aquesta peça una síntesi perfecta entre idealització i realisme, establint un model que influiria profundament en les generacions d'escultors posteriors.

“Perseu amb el cap de Medusa” no només és una de les obres més representatives del Renaixement, sinó també un punt d'inflexió en la manera de concebre i representar el cos humà en l'art. La perfecta fusió de la tècnica del bronze amb una narrativa mitològica i un rigor anatòmic elevat reafirma el llegat de Cellini com a mestre de la creació esculpida, consolidant així la seva influència en la tradició artística occidental.

CARLES V I EL FUROR

1551-1555

L'obra Carles V i el Furor és una escultura realitzada per l'artista italià Leone Leoni entre els anys 1551 i 1555. Pertany a l'etapa del Renaixement, concretament al corrent del Manierisme, estil caracteritzat per l'expressivitat, l'elegància i la complexitat formal. Aquesta escultura va passar per diferents llocs al llarg de la època fins que actualment es troba al Museu del Prat, Madrid.

Aquesta obra tracta d'un grup escultòric, realitzat en bronze per la tècnica de fosa, on apareix representat Carles V, dempeus i vestit amb l'armadura romana, seguint les pautes de mentalitat renaixentista de l'època, en la que el poder imperial es associaba amb el passat romà, però hi ha un altra versió que surt despulat. En la versió amb l'armadura apareix cobert amb una cuirassa, espatllera, muscleres amb forma de caps de lleó i unes sandàlies amb aspectes de botes. A la mà dreta, porta una gran llança i en l'esquerra un alfange amb empunyadura en forma de cap d'àguila. A més, porta una banda creuada a la seva dreta, i penjat del seu coll, el Toisó d'Or. Una clara referència a la guerra, es pot apreciar en el relleu de la figura de Mart, situat sobre la musclera dreta, als seus peus, i fos per separat, la figura vençuda del Furor, representat com un home nu encadenat. L'obra està concebuda per ser contemplada com una peça autònoma, i probablement va ser pensada per ocupar un espai noble dins d'un palau o col·lecció privada, reforçant la imatge idealitzada del sobirà com a heroi clàssic.

L'escultura Carles V i el Furor presenta una textura llisa i polida, especialment a la figura de l'emperador, que transmet sensació de duresa i fredor. El volum està pensat per ser vist des de múltiples punts de vista, gràcies al seu caràcter exempt. La composició és dinàmica, amb moviment fictici: el gest del braç alçat i el cos contorsionat del Furor creen tensió. La llum incideix de manera contrastada, ressaltant volums i formes. No presenta policromia, i el color fosc del bronze reforça la solemnitat de l'obra.

Aquesta és de caràcter figuratiu i mostra un clar naturalisme amb tendència a l'idealisme, especialment en la representació heroica de l'emperador, amb un cos proporcionat i musculat, tot i estar parcialment vestit amb armadura clàssica. L'anatomia de les dues figures és acurada, amb un gran domini de la musculatura i les proporcions. Els plecs dels vestits i les cadenes afegeixen realisme i dramatització. L'obra transmet força i dominació, amb un simbolisme clar: Carles V representa l'ordre i la raó triomfant sobre el Furor, que encarna la irracionalitat.

L'escultura Carlos V y el Furor té com a tema principal la representació al·legòrica del triomf de l'emperador sobre les passions desordenades, simbolitzades pel Furor.

El tema combina elements mitològics i polítics, amb una forta càrrega simbòlica. La seva finalitat és política i cívica, ja que busca enaltir la figura de Carles V com a governant poderós i just. La funció de l'obra és clarament propagandística i decorativa, destinada a reforçar la imatge de l'emperador com a defensor de l'ordre i la civilització, tot utilitzant l'estètica clàssica pròpia del Renaixement.

L'escultura Carlos V y el Furor va ser encarregada per exaltar la figura de l'emperador i s'adreça a una audiència cortesana. S'emmarca en el context renaixentista, on es recuperen valors clàssics per legitimar el poder. Té com a antecedents l'escultura romana d'herois i emperadors. És una obra destacada de Leone Leoni per la seva qualitat i simbolisme, i va influir en representacions posteriors del poder polític a través de l'al·legoria.

EDICIÓ A CÀRREC DE L'ALUMNAT
D'HISTÒRIA DE L'ART DE 4T D'ESO:

E. Z.	J. M.
L. H.	L. G.
E. I.	S. P.
A. G.	A. M.
M. A.	Z. E.

anselm clavé

Infantil - Primària - Secundària

Mollet del Vallès

MAIG DE 2025